

Krav på identitet och renhet för tillsatser

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

När en tillsats blir godkänd inom EU tas det alltid fram en specifikation med krav som ska vara uppfyllda för att tillsatsen ska få användas i livsmedel. I specifikationen framgår bland annat tillsatsens ursprung och renhetskriterier. Här hittar du mer information om specifikationerna.

Specifikationer

Det räcker inte med att en tillsats är godkänd av EU. För varje godkänd tillsats finns dessutom en specifikation med krav som måste vara uppfyllda för att tillsatsen ska få användas i livsmedel. Se artikel 14 i förordning (EG) nr 1333/2008.

Det är viktigt att tillsatser som används i livsmedel uppfyller dessa krav. Skälet är att samma ämnen som används som tillsatser även kan nyttjas för annan användning, där kraven på renhet kanske inte är lika höga. Det skulle kunna innebära en hälsorisk för konsumenten om tillverkaren använder en tillsats som inte är av livsmedelskvalitet. Ämnena kan till exempel ha för höga halter av tungmetaller.

Att tillsatser som används i livsmedel ska uppfylla kraven på bl.a. ursprung och renhet som fastställts i specifikationen framgår av artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1333/2008.

I vilken lagstiftning finns specifikationerna?

Specifikationerna som innehåller uppgifter som identifierar tillsatsen och uppgifter om renhetskriterier finns i förordning (EU) nr 231/2012 om fastställande av specifikationer för de tillsatser som förtecknas i bilagorna II och III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008.

I specifikationerna finns bland annat synonymer, beskrivning av tillsatsen och renhetskrav, till exempel gränsvärden för vissa tungmetaller.

Exempel på en specifikation

E 307 ALFA-TOKOFEROL	
Synonymer	DL- α -Tokoferol, all-rac- α -tokoferol
Definition	
Einecs-nummer	233-466-0
Kemiskt namn	DL-5,7,8-Trimetyltokol, DL-2,5,7,8-tetrametyl-2-(4',8',12'-trimetyltri-decyl)-6-kromanol
Kemisk formel	$C_{29}H_{50}O_2$
Molekylvikt	430,71
Innehåll	Minst 96 %
Beskrivning	Svagt gul till bärnstensfärgad, nästan luktfri, klar, viskös olja, som oxideras och mörknar vid kontakt med luft eller ljus
Identifiering	
Löslighet	Olösligt i vatten, lösligt i etanol, blandbart med eter
Spektrofotometri	Absorbansmaximum i absolut etanol vid ca 292 nm
Specifik rotation	$[\alpha]_D^{25}$: $0 \pm 0,05^\circ$ (1:10 lösning i kloroform)
Renhetsgrad	
Brytningsindex	$[n]_D^{20}$: 1,503–1,507
Specifik absorption	$E_{1cm}^{1\%}$ 71–76 vid 292 nm i etanol (0,01 g i 200 ml absolut etanol)
Sulfataska	Högst 0,1 %
Bly	Högst 2 mg/kg

Det kan vara bra att känna till att specifikationerna uppdateras regelbundet. Några exempel är att vissa gränsvärden kan ändras, att nya tekniker för att framställa en tillsats införs eller att tillverkaren använder sig av ett nytt ursprungsmaterial som inte finns med i specifikationen.

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp SV_FMS